

*Undervisnings- og Børneminister Pernille
Rosenkrantz-Theil
minister@uvm.dk*

21. august 2019

Kære Pernille

Vi har i Selveje Danmark gennem det seneste halve år stået med en - for de selvejende non-profit tilbud - meget alvorlig situation.

Det handler helt grundlæggende om et misforhold mellem folkeskoleloven og dagtilbudsloven. Begge loven udgør hjemmelsgrundlaget for tilbud målrettet børn i henholdsvis fritidshjem (daginstitutionsloven) og skolefritidsordninger (folkeskoleloven). Målgruppen for de to tilbud er præcis den samme.

Det er imidlertid alene efter daginstitutionsloven, at en selvejende organisation, efter aftale med kommunen, kan drive et fritidshjem. I det omfang der er tale om en SFO, så ligger tilbuddet som en del af den kommunale struktur.

Den alvorlige problemstilling skyldes, at der i dagtilbudsloven er et loft over forældrebetalingen på 30 procent. Et sådan loft findes ikke i folkeskoleloven, hvorfor forældrebetalingen her kan fastsættes højere. Det betyder, at mange kommuner øjner en økonomisk gevinst i at opsigte selvejende fritidshjem og erstatte dem med kommunale tilbud. Dette kan de i dag gøre helt uhindret og dermed hæve forældrebetalingen når fritidstilbud skifter lovområde. Det giver uens og svære vilkår for selveje.

Hvis man ønsker at bevare selvejende non-profit tilbud i Danmark, er det naturligvis ekstremt problematisk, at der lovgivningsmæssigt er en sådan forskelsbehandling.

Et forslag til en løsning kunne være, at der i dagtilbudslovens § 57, indføres en henvisning til folkeskoleloven, der gør det muligt, at forældrebetalingen i de to tilbudstyper i kommunen følger hinanden.

Jeg håber på vegne af de selvejende organisationer, at det vil være muligt at finde en hurtig løsning på dette dilemma således, at vi også i fremtiden vil have selvejende fritidshjem som et godt og inspirerende alternativ til den kommunale SFO.

På vegne af de selvejende organisationer på området håber jeg, at vi sammen kan finde en god løsning på dette problem.

Jeg ser frem til at høre fra dig.

Med venlig hilsen

Jon Thorlacius Krog
Branchedirektør, Selveje Danmark

Kære Børne og undervisningsminister Pernille Rosenkranz-Theil

Kære Ordfører Jacob Mark, Ordfører Jakob Sølvhøj, Ordfører Ellen Trane Nørby, Ordfører Brigitte Klintskov Jerkel, Ordfører Lotte Rod, Ordfører Henrik Dahl og Ordfører Marie Krarup

København, d. 4. september 2019

Vi har ikke brug for omstruktureringer, vi har brug for jeres lydhørhed

I Københavns kommune har vi velfungerende fritidstilbud. Nogle er fritidshjem reguleret efter dagtilbudsloven, med regel om at forældrebetalingen ikke må overstige 30% af pladsprisen. Andre er etableret som SkoleFritidsOrdninger (SFO-er) reguleret efter folkeskoleloven og med andre forældrebetalingsregler. Vi ønsker, at fritidsinstitutioner under dagtilbudsloven og folkeskoleloven sidestilles i forhold til regler om forældrebetaling, således at kommunen ikke ser sig nødsaget til at gennemføre unødvendige omstruktureringer.

Der er i Københavns Kommune 47 fritidshjem, heraf 20 selvejende og 27 kommunale. På grund af reglen om de max 30% ligger forældrebetalingen i kommunen et stykke under landsgennemsnittet. Kommunen ønsker at øge forældrebetalingen til landsgennemsnittet, men uden dispensation kan det kun gøres ved at omlægge samtlige fritidshjem til SFO-er. Vi hylder på ingen måde en øget forældrebetaling, men i jagten på at få den kommunale økonomi til at hænge sammen, kan vi godt se at den skævvridning der gør sig gældende, giver anledning til at omstrukturere. Vi ønsker ikke øget forældrebetaling. Men vi ønsker mindst af alt øget forældrebetaling OG omstruktureringer.

Vi henstiller derfor til at Børne og Undervisningsministeriet enten ændrer lovgivningen således at der er ensartede regler for forældrebetaling eller giver Københavns kommune dispensation til at opkræve en forældrebetaling for fritidshjem, svarende til den for SFO under folkeskoleloven.

Vi har brug for at vi i denne sag får skabt lydhørighed for at bevare velfungerende, eksisterende fritidstilbud der tilgodeser vores børn og unges fritidsbehov. Hvorfor nedbryde en traditionsrig fritidskultur, der rummer den mangfoldighed som byen er præget af og giver plads til forskellighed og lighed i fællesskabet? Hvis ikke der fra jeres side kommer en dispensation eller en lovændring, vil vi opleve en tid med unødige omstruktureringer, personaleudskiftninger og uro. Ikke fordi der er faglige argumenter herfor, men fordi de lovgivningsmæssige vilkår er ugunstige. For meget energi vil blive brugt på at skabe organisatorisk mening, frem for at skabe og udvikle den faglige kvalitet og berige fritidslivet for vores børn.

Med håb om jeres lydhørighed

På vegne af Skole og Forældre København

Kirsten Birk Lassen (Formand),

kirsten@skole-foraeldre-kbh.dk, tlf. 51765656

Til Børne-og undervisningsministeren.

Kære Pernille Rosenkrantz-Theil.

Politikerne i København vil hæve forældrebetalingen på fritidsområdet, det lader sig ikke gøre så længe fritidstilbuddene er under dagtilbudsloven, fordi der heri er et loft på forældrebetalingen på 30%

Anderledes ser det ud hvis man kun har KKFOer i kommunen, en KKFO er under folkeskoleloven og her er umiddelbart intet loft på forældrebetalingen.

Vi ansatte, i de to selvejende fritidshjem Thomas P. Hejle og Vartov, synes vi har pligt til at gøre opmærksom på hvad en lovændring vil betyde, ikke bare for forældrene, men for børnene og ikke mindst for vores kultur.

Ja, vi har hørt fra flere steder, at ministeriet ser det her som et "Københavnproblem".

København huser også 1/5 af den danske befolkning, det bør også have betydning for om det er noget ministeren vil forholde sig til. Vi kan ikke sammenligne København med andre Danske byer, typisk er København kendetegnet ved mangfoldighed. Her er rummeligt og plads til mange særlige mennesker/familier. Det er dét, der er med til at gøre København så særligt.

1947 købte den grundtvigske landsforening Kirkeligt Samfund Vartovs bygninger – undtagen kirken, som ejedes af menigheden – fordi man ønskede at gøre de smukke bygninger omkring Grundtvigs gamle kirke til hjemsted for et socialt og folkeligt børne- og ungdomsarbejde med Grundtvigs præg. Forældresamarbejdet i Vartov er stærkt og sammenholdet blandt børn, forældre og personale i Vartov er unikt. Vartov er en mindre afdeling, end Thomas P. Hejle, en del børn har brug for en særlig indsats og netop de børn, nyder godt af den lidt mindre ramme i Vartov.

I 1948 grundlagde Thomas P. Hejle, Thomas P. Hejles ungdomshus, hans tanke var at der manglede et tilbud til Københavns fattige børn. Han ville præsentere dem for skuespil og teater. Den dag i dag, arbejder vi videre på at opfylde hans ønske. Vi bedriver fritidspædagogik hvori der er tilbud om teater, drama og musik, det er en del af vores historie og er blevet vores kultur. Thomas P. Hejles fritidshjem ligger i flere etager, og også her har vi fokus på mindre børnemiljøer hvor også børn i udsatte positioner vokser og udvikler sig.

De to fritidshjem blev sammenlagt i 2016, som et efterspil af skolereformen.

Hvis vores driftsoverenskomst med kommunen bliver opsagt og vi kommer under folkeskoleloven, er der en reel fare for at dette stykke kultur forsvinder. Ved at flytte fritidshjemmet til folkeskoleloven, er der mulighed for, at vi på sigt skal have sambrugslokaler på skolen og ikke længere har vores egne lokaler. Det betyder et farvel til dramalokale, små musikrum, puderum, kuglerum, træværksteder og krea-værksteder. De er med til at skabe æstetiske børnemiljøer.

Det betyder også at børnene ikke vil opleve et skift til fritidshjem, men at de vil tilbringe hele dagen i skolen. I dag er der en del børn der i særdeleshed trives ved skiftet fra skole til frit, en dårlig dag kan ofte blive vendt til en god dag.

I børnenes frie tid, bør de tilbydes aktiviteter, men vigtigst af alt bliver de stillet over for valg; Hvis du skal være på robotværksted, kan du ikke også gå med i svømmehallen. I skolen er der en masse "skal"-ting, men på fritidshjemmet lærer børnene at et tilvalg af noget, kan være et fravalg af noget andet. Det er med til at udvikle dem som mennesker.

Vi synes at det giver bedst mening og sammenhæng i børnenes fritidsliv 0-18 år, hvis de befinder sig under dagtilbudsloven alle årene, og ikke afbrudt af fire år i folkeskoleloven, fordi man som politiker så har mulighed for at hæve forældrebetalingen. Det er godt at der i dagtilbudsloven er krav til vores arbejde med børnene, det viser at der er visioner på området, det er med til at sætte forventninger til os pædagoger og vi arbejder for at indfri de forventninger, om bl.a. at udvikle børns selvstændighed og evne til at indgå i forpligtende fællesskaber samt samhørighed med og integration i det danske samfund. Vi ønsker samtidig at gøre det under nogle rammer der hylder det mangfoldige.

De forældre vi taler med synes, som sådan, det er rimeligt at de skal betale mere for at deres barn går i fritidstilbud, men mange af dem undrer sig over at pengene ikke bliver på området. I det øjeblik vi bliver KKFO, vil der kunne ske store ændringer netop for de børn og forældre. Ved at justere dagtilbudsloven og derved bevare de selvejende fritidshjem, vil forældrene ikke mærke en forringelse for deres børn.

Hjælp os med at bevare de to kulturinstitutioner Thomas P. Hejle og Vartov fritidshjem, for vi synes også det betaler sig at investere i mennesker.

Mange hilsener fra

Personalet på Thomas P. Hejle og Vartov fritidshjem.

Til børne- og undervisningsministeren

2. september 2019

Bevar muligheden for fritidshjem

Kære Pernille Rosenkrantz-Theil

Vi skriver til dig i håbet om, at du vil hjælpe os med at bevare de københavnske fritidshjem, som gennem årtier har fungeret som et unikt pædagogisk tilbud til børn i København. Vi mener, der er en ulighed i lovgivningen for hhv. fritidshjem og SFO'er. Derfor ønsker vi *en ændring af dagtilbudsloven, der gør det muligt for kommunen at fjerne loftet for forældrebetaling på de københavnske fritidshjem, både de kommunale og selvejende.*

Ulighed i lovgivningen

I Københavns Kommune er der forslag om at nedlægge byens fritidshjem og omlægge dem til skolefritidsordninger (SFO'er). Forslaget bunder kommunens behov for at spare – og ikke i pædagogiske og læringsmæssige overvejelser om, hvordan man bedst understøtter et godt børneliv og læring. Kommunen vurderer således, at der kan findes et større millionbeløb ved at omlægge kommunale og selvejende fritidshjem til SFO'er, som flere andre kommuner har gjort.

Baggrunden for forslaget er, at fritidshjemmene er reguleret i dagtilbudsloven, hvor der er et loft for forældrebetaling på 30 pct., mens der ikke er noget loft i SFO'er, der hører under folkeskoleloven. Det, mener vi, giver en ulighed i lovgivningen, der giver SFO'er en økonomisk fordel, når kommunerne skal spare. I dag er forældrebetalingen for en fritidshjemsplads i København 900 kr., mens forældrebetalingen for en SFO-plads i nogle kommuner kommer op over 2.000 kr.

Forældrebetaling er imidlertid ikke den eneste forskel, der er på fritidshjem og SFO'er. I fritidshjemmene er der krav til det pædagogiske arbejde med børnene, lederen skal have en pædagogfaglig uddannelse, og der skal være fokus på fritidspædagogik. Samme krav findes ikke i SFO'er. Derfor kalder vi fritidshjemmene et unikt pædagogisk tilbud.

Behov for en lovændring

Normalt er vi i BUPL fortalere for at have et loft over forældrebetalingen for at sikre, at børn fra alle sociale lag kan benytte sig af fritidstilbud. Men i den her situation foreslår vi at gå nye veje. Vi ønsker naturligvis ikke, at forældrebetalingen skal stige hæmningsløst. Men vi anerkender, at forholdene i København gør, at forældrebetalingen uanset hvad kommer til at stige. Derfor foreslår vi at ændre dagtilbudsloven, så loftet for forældrebetaling på de københavnske fritidshjem bortfalder. For det strider imod al sund fornuft at afskaffe et fritidstilbud, som alle ønsker at bevare – og som rummer helt særlige kvaliteter og en solid forankring i fritidspædagogik – blot for at kommunen kan modtage det samme i forældrebetaling, som andre kommuner gør.

Det er derfor en enig alliance på tværs af pædagogiske organisationer og Københavns Forældre, som kommer med dette budskab om at ændre dagtilbudsloven og bevare fritidshjemmene i København. Vi står gerne til rådighed for afklarende spørgsmål og yderligere dialog samt eventuelt andre tiltag til løsning af denne vigtige problemstilling.

Venlig hilsen

Elisa Rimpler
Formand BUPL Forbund

Henriette Brockdorff
Formand BUPL Hovedstaden